

?leti?im Becerilerini De?erlendirme ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?leti?im Becerilerini De?erlendirme ?lçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23222>

Özet

İleti?im Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i (İBDÖ), bireylerin ileti?im yeterliliklerini ve becerilerini ölçmek amacıyla Fidan Korkut tarafından 1996 yılında geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, 25 maddeden oluşmakta olup, gerçekleştirilen faktör analizi çalışmalarında tek boyutlu bir yapı sergiledi?i belirlenmiştir. Ölçek, 5'li derecelendirme sistemi (0= Hiçbir zaman - 4= Her zaman) kullanılarak cevaplanmaktadır. Yapılan psikometrik de?erlendirmelerde, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenirlik ve geçerlik özelliklerine sahip olduğu rapor edilmiştir. Bu ölçek, özellikle Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanlarında ileti?im etkinliklerini ölçmek ve bireysel gelişim ihtiyaçları belirlemek için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

İleti?im Becerileri, İleti?im Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i, İBDÖ, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik, Tek Boyutlu Ölçek.

Yazarlar

Fidan Korkut

Amaç

İleti?im Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i (İBDÖ), bireylerin sahip olduğu genel ileti?im becerilerini objektif bir şekilde de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiştir. Ölçe?in temel amacı, bireylerin sosyal ve kişilerarası etkileşimlerindeki yeterlilik düzeylerini nicel olarak saptamaktır.

Bu araç, özellikle eğitim ve Psikolojik Danışma ortamlarında, ileti?im becerisi eğitim programlarının öncesinde ve sonrasında katılımcıların gelişimini izlemek ve bu programların etkililiğini ölçmek için tasarlanmıştır. Ölçek, bireyin kendini ifade etme, dinleme ve sosyal etkileşimde bulunma yetenekleri hakkında bilgi sağlamaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçek, psikolojideki temel yapılardan biri olan ileti?im becerileri yeterliliğini ölçmektedir. Bu yapı, Korkut (1996) tarafından yapılan çalışmalarla tek bir genel boyut altında toplanmıştır; bu da, ileti?im yeterliliğinin kapsamlı ve bütüncül bir yetenek olarak ele alındığını göstermektedir.

İleti?im becerisi, bireyin düşünce, duygu ve ihtiyaçları açık ve etkili bir biçimde aktarma ve bakışları mesajları doğru yorumlama kapasitesini ifade eder. Ölçek, bu yapının çeşitli yönlerini 25 madde aracılığıyla de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, yapış geçerliliği ve cinsiyetler arası karşılaştırılabilir geçerlik analizlerini içermektedir. Yapış geçerliliğini belirlemek amacıyla uygulanan faktör analizi, ölçeğin iletişim becerilerini tek bir boyut olarak ölçme eiliminde olduğunu desteklemiştir.

Ayrıca, kız ve erkek gruplarının ölçekten aldıkları puanlar karşılaştırılabilir. Bu analiz sonucunda, kız öğrencilerin lehine anlamlı düzeyde bir fark olduğu tespit edilmiştir; bu bulgu, iletişim becerileri algısının veya düzeyinin cinsiyete göre farklılaşabileceğine işaret eden bir geçerlik kanıtı olarak yorumlanmıştır.

Güvenirlik

İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği'nin güvenirlik çalışmaları, test-tekrar (test-retest) yöntemi ve iç tutarlılık (internal consistency) katsayıları kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, testin tekrar yöntemi ile hesaplanan güvenilirlik katsayısı .76 olarak rapor edilmiştir. İç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ise .80 olarak bulunmuştur. Bu katsayılar, sosyal bilimler araştırmaları için genel olarak kabul edilebilir düzeyde olup, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar ürettiğini ve maddeler arası uyumun yüksek olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği'nin tek boyutlu bir yapı sergilediği şekilde yorumlanmıştır.

Tek boyutlu yapı, ölçekteki 25 maddenin tamamının, ölçülmek istenen temel psikolojik yapı olan genel iletişim yeterliliğine katkıda bulunduğunu ve bu yapıyı temsil ettiğini göstermektedir. Bu bulgu, ölçeğin bütüncül bir iletişim becerisi puanı hesaplamak için uygun olduğunu işaret etmektedir.

Araç (Instrument)

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: 25 madde ve 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi.

Maddeler ve Boyutlar: Tek boyutlu yapı.

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe

Puanlama: 5'li derecelendirme (0= Hiçbir zaman - 4= Her zaman). Yüksek puanlar yüksek iletişim becerisi düzeyine işaret eder.

Popülasyon Grubu: Belirtilmemiştir (Genellikle ergen ve yetişkin popülasyonlarında kullanıma uygundur).

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir.

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada popülasyon detayları açıkça belirtilmemiştir, ancak referansın yayımlandığı bağlam genç ve yetişkin gruplarla yapılan çalışmalarla işaret etmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Ölçek, Güvenirlilik Katsayısı, İç Tutarlılık, Test-Tekrar, Geçerlik Çalışmaları, Psikolojik Danışma.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Belirtilmemiştir

Bağılık E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir

Yayın Adresi: Belirtilmemiştir

İzinler & Ücret ve Test Yayı

Test Yayı: 1996

Kullanım İzinleri ve Ücret: Orijinal yayında ticari kullanım izinleri ve ücret bilgileri belirtilmemiştir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için yazarın orijinal makalesine atıf yapılması gerekmektedir.

Orijinal PDF dosyası bu bağlantıdan indirilebilir: [iletisim-becerilerini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Korkut, F. (1996). İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlilik ve geçerlik çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(7), 18-23.

İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal kaynak içeriğinde maddelerine dair bilgi bulunmamaktadır. Ölçek 25 maddeden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM